

УДК 378.091

DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2022.80.2.4>

У Ді

аспірантка кафедри освітології та інноваційної педагогіки
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ВИМОГ ДО ПРОВЕДЕННЯ ВИСТАВКИ – ДЕМОНСТРАЦІЇ БАЗОВИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ КНР

КНР займає лідируючі позиції у світовій економіці та промисловому виробництві. Одним із факторів розвитку КНР стало проведення реформ у різних галузях, у тому числі й освіті в напрямі розвитку моральних якостей особистості, завдяки поширенню мистецтва, розвитку музичної та художньої освіти. Однак однією із проблем у музичній освіті КНР нині є нестача педагогічних кадрів та незадовільний рівень підготовки вчителів музики до своєї діяльності. Метою статті став аналіз організаційних вимог до проведення виставки – демонстрації базових навичок здобувачів спеціальності «Музична освіта» в національних коледжах та університетах КНР. У статті визначено особливі риси організації цього заходу.

Одним із головних документів став оприлюднений Головним управлінням ЦК Компартії Китаю та Генеральним управлінням Держради «Думки щодо всебічного зміцнення та вдосконалення шкільного естетичного виховання в нову добу», згідно з яким планується до 2035 року сформувати сучасну шкільну систему естетичної освіти з повним охопленням, диверсифікацією та високоякісною з китайською специфікою. Одним із шляхів реалізації цього документа є запровадження проведення виставки – демонстрації професійних вмінь здобувачів у КНР. У результаті аналізу було встановлено, що цей захід складається з трьох елементів, які максимально надають змогу здобувачам продемонструвати набуті компетентності та проявити власні творчі здібності. Завдання об'єднують володіння конкурсантими навичками наукової роботи в процесі написання проєкту до відеоролика, володіння педагогічними знаннями, вміннями, педагогічним тактом, методикою викладання предмета. Вимоги, які висуваються до представлення відеоролика, потребують вмінь володіння технічними засобами. До особливих рис організації виставки-демонстрації талантів здобувачів третього рівня зараховуємо вибір учасників методом жеребкування і кількість імпровізації, що вважаємо можливим впроваджувати у практику на Україні.

Ключові слова: КНР, музична освіта, демонстрації професійних навичок здобувачів, виставки-демонстрації.

Нині Китайська народна республіка займає лідируючі позиції у світовій економіці та промисловому виробництві. Культурологи, соціологи, політики та економісти намагаються проаналізувати резерви та ресурси, які використовуються задля ефективного подолання руйнівних наслідків китайської культурної революції (1966–1976-і рр.), і зробити швидкий економічний стрибок. Аналізуючи нормативні документи КНР, можемо зазначити, що одним із таких факторів стало проведення реформ у різних галузях, зокрема реформування освіти. Освіта КНР насамперед спрямована на формування моральних якостей особисті завдяки поширенню мистецтва, розвитку музичної та художньої освіти.

Проблему розвитку музичної освіти у КНР досліджували Чжо Юй, Бо-Ва Люн, Лей Сяо, Лі Янь, Пей Чжун та інші. Чжо Юй, Бо-Ва Люн визначали вплив професійних стандартів на підготовку вчителів музики в різних школах КНР. Лі Ян звертала увагу на питання готовності студентів художньо-педагогічних спеціальностей до творчої самореалізації. Пей Чжун досліджував

процеси модернізації у вищій освіті КНР. Проте питання проведення новітніх форм заходів, спрямованих на демонстрацію педагогічних музичних талантів, досліджено не було, що зумовило вибір теми нашого дослідження.

Метою статті став аналіз організаційних вимог до проведення такої форми роботи як виставки-демонстрації базових навичок здобувачів спеціальностей музичної освіти в національних коледжах та університетах КНР, а також визначення особливих рис організації цього заходу.

Спираючись на дослідження Чжою Юй, Бо-Ва Люн, можемо зазначити, що нині проблемами музичної освіти КНР є нестача педагогічних кадрів та незадовільний рівень підготовки вчителів музики до своєї діяльності [1, с. 189]. Особливо гостро ці питання постають у школах сільської місцевості. Проте прийняті в останні роки законодавчі нормативні акти спрямовані саме на реформування системи освіти в напрямі розвитку естетичного виховання, інноваційності та підвищення рівня професіоналізму майбутніх працівників.

Одним із головних документів став оприлюднений Головним управлінням ЦК Компартії Китаю та Генеральним управлінням Держради «Думки щодо всебічного зміцнення та вдосконалення шкільного естетичного виховання в нову добу». Згідно із цим документом, в освіті КНР велика увага має приділятися саме наданню естетичної освіти здобувачам, мають розширюватися навчальні програми всіх рівнів освіти в цьому напрямі, вводиться нові форми роботи. Також планується до 2035 року сформувати сучасну шкільну систему естетичної освіти з повним охопленням, диверсифікацією та високою якістю з китайською специфікою. Такі реформи вимагають і нової підготовки майбутніх педагогічних кадрів [2]. У документі зазначено, що мистецька освіта вчителя базується на вихованні високоякісних, професійних та інноваційних вчителів. Задля реалізації поставленої мети 26 липня 2021 р. Міністерство освіти КНР оприлюднило повідомлення про впровадження базових навичок студентів та викладачів у музичну освіту та мистецьку освіту в загальноосвітніх коледжах та університетах по всій країні [2]. У цьому документі запроваджувалось проведення виставки базових навичок студентів, викладачів музичної освіти та мистецької освіти загальноосвітніх коледжів і університетів по всій країні, що має проводитись кожні два роки. Цей захід мав на меті демонстрацію базових навичок, а також виступав централізованою перевіркою якості викладання спеціальностей музичної освіти та мистецької освіти в коледжах та університетах. Виставка базових навичок студентів та викладачів музичної освіти загальноосвітніх коледжів та університетів відбулась в Університеті Соочу в жовтні 2021 року, а виставка базових навичок студентів та викладачів художньої освіти спеціальностей звичайних коледжів та університетів пройшла в Нанкінському педагогічному університеті в жовтні 2021 р. Результатом проведеного заходу було планування впровадження подальшого реформування, розвитку музичної та мистецької освіти у КНР [2]. Цей захід передбачав демонстрацію базових навичок вчителів музичної освіти загальноосвітніх коледжів та університетів країни, магістрантів спеціальності «художня освіта» загальноосвітніх коледжів та університетів по всій країні, викладачів спеціальностей мистецької освіти загальноосвітніх коледжів та університетів країни. Аналізуючи програми демонстрації базових навичок студентів музичної освіти [3–7], зазначимо високий рівень вимог та складність завдань.

У 2021 р. у заході брали участь усі провінції (автономний регіон, місто), які представляли по одній-дві школи до участі в заході, національні загальноосвітні коледжі та університети з підготовкою бакалаврів музичної освіти рекоменду-

вали один заклад, також брали участь всі університети, підпорядковані Міністерству освіти КНР.

Власні набуті компетентності демонстрували студенти третього року денної форми навчання спеціальностей «Музична освіта».

Кожна школа створювала власну команду, яка складалась із трьох здобувачів. Одного здобувача вибирав навчальний заклад самостійно, а два інші претендента обирались методом жеребкування серед всіх третьокурсників. Жеребкування проводилось на засіданні Генерального секретаря, але його проведення обговорювалось заздалегідь із закладом. На подібних зборах обирають чотирьох здобувачів зі шкіл, які мають менше 50 здобувачів, що навчаються на 3 курсі за спеціальністю «Музична освіта», та вісім здобувачів зі шкіл із кількістю більше ніж 50 здобувачів. Далі кожна школа вибирає 2 учня з обраних методом жеребкування здобувачів. Обрані конкурсанти демонструють свої набуті компетентності за такими напрямками: викладання (мініуроки), демонстрація професійних навичок та соціальна практика. Викладацькі компетентності оцінюються при демонстрації відео, яке представляють конкурсанти (міні урок), але готують його заздалегідь. Професійні навички здобувачі демонструють безпосередньо на конкурсі. Суспільна практика оцінюється методом спостереження при викладанні, на місці проведення заходу, уроку музики в початкових та середніх школах [3].

Кожен із трьох напрямів демонстрації набутих вмінь вимагає від здобувача чіткого дотримання вимог. Так, демонстрація відео має відповідати вимогам «Стандарту музичної програми для обов'язкової освіти» (видання 2011 р.) та «Стандарту навчальної програми звичайних навчальних закладів середньої школи», висвітлюючи гуманітарні науки, естетику та практичність музичного мистецтва та зосередивши увагу на вихованні в учнів музичної грамотності. Зміст мініуроку має відповідати навчальним програмам середньої школи, змісту підручників із музики для середньої школи. Відео має записуватись в умовах реального класного освітнього середовища початкової та середньої шкіл, але обмежено 15 хвилинами запису. Відео має бути записане у форматі HD або SD, MP4 або MOV, бітрейт не менше 512 Kbps; при зйомці у HD 16:9 роздільна здатність встановлюється на 1280 × 720, а при зйомці в SD 4:3 роздільна здатність – 1280 × 720 встановлюється як 720 × 576, розмір робіт не має перевищувати 700 Мб. Зйомка проводиться однією камерою [4]. Відео має бути цільним та безперервним записом і не може бути відредагованим. Воно має бути з чіткими зображеннями, розумною композицією та чіткими голосами.

Відеозапис має супроводжуватись письмовим проєктом, який містить такі складники: план, який

відображає концепцію викладання, творчі ідеї та особливості викладання; зміст має бути викладений відповідно до стандартизованого формату змісту плану навчання; відомості про назву курсу, клас, в якому проводиться заняття, використану версію підручника тощо.

Друге випробовування спрямоване на демонстрацію професійних навичок. Це випробовування передбачає п'ять складників: спів під супровід фортепіано, гра та спів самостійні, диригування хором, гра на традиційних китайських інструментах, танок, демонстрація китайських творів.

Спів під акомпанемент фортепіано оцінюється за 100-бальною шкалою. У цьому випробовуванні команда від школи працює разом. Але кожен здобувач співає та акомпанує один раз, й оцінюють його індивідуально. Виступ кожного учасника обмежений 4 хвилинами. Репертуар здобувачі вибирають самостійно.

Самостійна гра та спів оцінюється у 100 балів. Виступають всі учасники команди, репертуар вибирають самостійно.

Диригент хору оцінюється у 100 балів. Студенти-учасники отримують музичний твір на місці і безпосередньо диригують хором коледжу. Хоровий репертуар вибирають та затверджують на засіданні Генерального секретаріату.

Гра на китайських та зарубіжних музичних інструментах оцінюється у 100 балів. Здобувачі грають протягом 5 хвилин на власних інструментах.

Демонстрація танцю оцінюється у 100 балів. Студенти-учасники демонструють власний танець протягом 5 хвилин.

Й остання складова частина – соціальна практика, яка передбачає викладання уроків із музики, проведення позакласного заходу в початковій та середній школах.

Відповідно до результатів конкурсу визначаються три кращі команди і три кращих здобувача.

Отже, аналіз вимог до проведення виставки – демонстрації професійних вмінь здобувачів у КНР свідчить про їх високий рівень. Вибір трьох складових завдань на конкурсі дає змогу максимально продемонструвати набуті компетентності здобувачам та проявити власні творчі здібності. Завдання об'єднують володіння конкурсантом навичками наукової роботи під час написання проекту до відеоролика. Володіння педагогічними знаннями, вміннями, педагогічним тактом, методикою викладання предмета судді можуть оцінювати за представленим відео мініуроку та проведенням уроків у молодшій та середній школі. Отже, вимоги, які висувуються до представлення відеоролика, потребують вмінь володіння технічними засобами. Знання з предмета та прояв власних творчих здібностей конкурсанти можуть продемонструвати при виконанні

гри на музичних інструментах, співу та виконання танцю. Захід також включає завдання, які виконуються всією командою, що вимагає вміння працювати в команді.

Серед особливих рис організації виставки-демонстрації таланів здобувачів третього рівня можемо виділити: вибір двох учасників із загальної кількості здобувачів третього рівня методом жеребкування, що, на наш погляд, заслуговує на позитивну оцінку. Вважаємо, що такий метод дає змогу обрати найсильніших здобувачів для показу своїх вмінь, що стимулює як вчителів, так і здобувачів до продуктивного надання знань із боку викладачів та опанування на високому рівні здобувачами професійними компетентностями. Нам імпонує в організації цього заходу й кількість імпровізації. Лише одне завдання конкурсанти можуть готувати заздалегідь, але більшість завдань вони отримують за годину, безпосередньо на заході. Це вказує на реальне відображення професійних компетентностей здобувачів.

Серед перспектив подальшого розвитку в цьому напрямі є впровадження визначених особливих організаційних рис а саме: обрання претендентів на конкурси методом жеребкування, а також впровадження імпровізаційних завдань в практику організації музичних конкурсів серед здобувачів в Україні.

Список використаної літератури:

1. Zhuo Yu, Bo-Wah Leung Music teachers and their implementation of the new Music Curriculum Standards in China. Journal of Music Education. January 2019 International 37(2):025576141882 064. P. 178–197.
2. 教育部印发通知部署开展全国普通高校音乐教育、美术教育专业本科学生和教师基本功展示. 发布日期: 2021-07-23 字体 [大 中 小] Міністерство освіти. Повідомлення про впровадження базових навичок студентів та викладачів у музичну освіту та мистецьку освіту в загальноосвітніх коледжах та університетах по всій країні. Дата випуску: 2021-07-23 URL: http://edu.sh.gov.cn/xwzx_gnxxw/20210723/31eb02ccd662479598d101f9cff20280.html
3. 年全国普通高等学校音乐教育专业 本科学生基本功展示方案 2021. Національний план демонстрації базових навичок 2021 року для студентів музичної освіти спеціальностей у національних коледжах та університетах URL: http://www.moe.gov.cn/srcsite/A17/moe_794/moe_628/202107/W020210721583306558271.docx
4. 年全国普通高等学校音乐教育专业 教师基本功展示方案 2021. План демонстрації базових навичок вчителів музичної освіти загальноосвітніх коледжів та університетів країни у 2021. URL: http://www.moe.gov.cn/srcsite/A17/moe_794/

- moe_628/202107/W020210721583306563983.docx
5. 年全国普通高等学校美术教育专业 本科学生基本功展示方案 2021. У 2021 році план демонстрації базових навичок для магістрантів спеціальності художня освіта загальноосвітніх коледжів та університетів по всій країні URL: http://www.moe.gov.cn/srcsite/A17/moe_794/moe_628/202107/W020210721583306560204.docx
 6. 年全国普通高等学校美术教育专业 教师基本功展示方案 2021. План демонстрації базових навичок для викладачів спеціальностей мистецької освіти загальноосвітніх коледжів та університетів країни у 2021 р. URL: http://www.moe.gov.cn/srcsite/A17/moe_794/moe_628/202107/W020210721583306574732.docx
 7. 2021年全国普通高等学校音乐教育专业、美术教育专业学生和教师基本功展示联络员信息表 (省级教育行政部门工作人员. 2021 Національний коледж музичної освіти спеціальності, мистецька освіта спеціальності студенти та викладачі базових навичок відображення інформації про зв'язок Форма інформації (співробітники адміністративного відділу освіти провінції) URL: http://www.moe.gov.cn/srcsite/A17/moe_794/moe_628/202107/W020210721583306583943.docx

U Di. Analysis of organizational requirements for the exhibition – demonstration of basic skills of music educators of the PRC

China occupies a leading position in the world economy and industrial production. One of the factors in the development of China was the implementation of reforms in various fields, including education in the direction of developing moral qualities of the individual, due to the widespread use of art, development of music and art education. However, one of the problems in music education in China today is the lack of teaching staff and the unsatisfactory level of training of music teachers for their activities. The aim of the article was to analyze the organizational requirements for the exhibition – a demonstration of basic skills of students majoring in music education in national colleges and universities in China. The article identifies special features of the organization of this event.

One of the main documents was the "Thoughts on Comprehensive Strengthening and Improvement of School Aesthetic Education in the New Age" published by the Main Directorate of the Central Committee of the Communist Party of China and the General Directorate of the State Council. Chinese specifics. One of the ways to implement this document is to introduce an exhibition – demonstration of professional skills of applicants in China. As a result of the analysis, it was found that this event consists of three components that allow applicants to demonstrate the acquired competencies and show their own creative abilities. The tasks unite the contestants' mastery of scientific skills – when writing a project for a video. Possession of pedagogical knowledge, skills, pedagogical tact, methods of teaching the subject. The requirements for the presentation of the video require the ability to master the technical means. Among the special features of the organization of the exhibition-demonstration of talents of the third level winners are: the selection of participants by lot, and the amount of improvisation that we consider possible to implement in practice in Ukraine.

Key words: PRC, music education, demonstrations of professional skills of applicants, exhibitions-demonstrations.